

Olsztyn, dnia 20 października 2014 r.

PS-IV.431.5.9.2014.MK

Miejsko - Gminny
Ośrodek Pomocy Społecznej
w Rynie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.), zwanej dalej ustawą, zespół kontrolny Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, przeprowadził w dniach 23 – 30 czerwca 2014 r. kontrolę kompleksową Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rynie. Przedmiotem kontroli była ocena realizacji ustawowych zadań samorządu gminnego z zakresu pomocy społecznej oraz zgodność zatrudnienia pracowników z ustawowymi wymogami kwalifikacyjnymi.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2013 r. do 30 czerwca 2014 r. Ustalenia z kontroli zostały szczegółowo opisane w protokole, podpisanym przez kierownika kontrolowanej jednostki w dniu 29.09.2014 r. Zastrzeżeń do protokołu nie wniesiono.

Dokumentami regulującymi funkcjonowanie Ośrodka są statut i regulamin organizacyjny.

Dokonując oceny kwalifikacji kadry Ośrodka stwierdzono, że kierownik M-GOPS spełnia wymogi kwalifikacyjne określone w art. 122 ustawy, natomiast pracownicy socjalni spełniają wymogi kwalifikacyjne określone w art. 116 lub art.156 ustawy o pomocy społecznej. Odnosząc się do norm zatrudnienia określonych w art. 110 ust. 11 ustawy, tj. jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców stwierdzono, że kontrolowana jednostka spełnia te wymogi. W dacie kontroli na 1 pracownika socjalnego przypadało 1 506,5 mieszkańca. W okresie objętym kontrolą pracownicy Ośrodka uczestniczyli w szkoleniach z zakresu pomocy społecznej oraz z zakresu kodeksu postępowania administracyjnego.

Gmina Ryn realizowała przyjętą Uchwałą Nr IX/54/07 Rady Miejskiej w Rynie z dnia 27.06.2007 r. „Strategię integracji i rozwiązywania problemów społecznych na lata 2007 – 2013”. Strategia zawierała niezbędne elementy wymienione w art. 16 b ust. 2 ustawy.

Z programów osłonowych na terenie Gminy Ryn realizowany jest rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w formie dożywiania dzieci i osób dorosłych oraz w formie zasiłków celowych przeznaczonych na zakup żywności.

Gmina Ryn realizuje zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym, wynikające z art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, pkt: 1, 2, 3, 4, 5, 10, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19 i 20.

Gmina Ryn nie realizuje zadań własnych o charakterze obowiązkowym określonych w art. 17 ust. 1 pkt. 6, 7, 8, 9 tj. nie przyznaje i nie wypłaca zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, nie przyznaje i nie wypłaca zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, nie przyznaje zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego oraz nie opłaca składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz

wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem, z uwagi na niewystępowanie potrzeb - brak wniosków z prośbą o udzielenie pomocy w ww. zakresie.

Gmina Ryn nie prowadzi mieszkania chronionego. W przypadku wystąpienia potrzeby umieszczenia osoby w mieszkaniu chronionym, gmina może skorzystać z mieszkań prowadzonych przez Powiat Giżycki. W powiecie funkcjonują dwa mieszkania chronione o zasięgu ponadlokalnym: mieszkanie przeznaczone dla usamodzielniających się wychowanków placówek opiekuńczo - wychowawczych i rodzin zastępczych z 3 miejscami oraz mieszkanie chronione dla osób w sytuacji kryzysowej z 5 miejscami.

Zadanie własne o charakterze obowiązkowym, wynikające z art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, pkt. 11 realizuje częściowo – organizuje i świadczy usługi opiekuńcze, natomiast nie organizuje i nie świadczy usług specjalistycznych w miejscu zamieszkania. Mieszkańcy gminy wymagający pomocy z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn, objęci są pomocą w formie usług opiekuńczych, polegających na zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, pielęgnacji oraz zapewnieniu kontaktów z otoczeniem. Zadanie to jest realizowane przez 2 opiekunki zatrudnione w ramach umowy o pracę przez Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rynie. Ośrodek prowadzi nadzór nad jakością wykonywanych usług poprzez wizyty pracownika socjalnego w środowisku. W skontrolowanej dokumentacji dotyczącej świadczenia usług opiekuńczych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- we wszystkich skontrolowanych przypadkach stwierdzono brak w decyzji administracyjnej ustalenia zakresu usług opiekuńczych świadczonych stronie, co stanowi naruszenie przepisów art. 50 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej,

- w 3 przypadkach stwierdzono brak wywiadów aktualizacyjnych u osoby korzystającej ze stałych form pomocy, które powinny być przeprowadzane nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych, co stanowi naruszenie przepisów art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy,

- w 2 przypadkach stwierdzono brak wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przed wydaniem decyzji, co stanowi naruszenie przepisów art. 106 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej,

- w 1 przypadku stwierdzono, iż błędnie została naliczona stronie odpłatność za miesiące kwiecień i maj 2014 r. Z uwagi na to, że do dnia kontroli strona nie dokonała opłaty za w/w miesiące, a kontrolowana jednostka zweryfikowała należności strony, odstępuje się od wydania zalecenia w tym zakresie.

W wyniku kontroli realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie realizacji zadania w formie zasiłku stałego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- we wszystkich 9 skontrolowanych przypadkach Ośrodek nie przeprowadził wywiadu na podstawie art. 103 ust. 1 i ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, czyli nie badał sytuacji dochodowej osób zobowiązanych do alimentacji w zakresie możliwości świadczenia pomocy na rzecz osób otrzymujących zasiłki stałe lub w rubryce nr 12, kwestionariusza rodzinnego wywiadu środowiskowego część I, nie zamieszczał informacji dotyczących osób zobowiązanych do alimentacji,

- w 5 skontrolowanych przypadkach stwierdzono brak zapisów potwierdzających podejmowanie pracy socjalnej lub lakoniczne wpisy w arkuszach rodzinnych wywiadów środowiskowych w rubryce praca socjalna,

- w 4 przypadkach stwierdzono brak wywiadów aktualizacyjnych u osoby korzystającej ze stałych form pomocy, które powinny być przeprowadzane nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych, co stanowi naruszenie przepisów z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy.

Spośród zadań własnych gminy o charakterze fakultatywnym, określonych w art. 17 ust. 2 ustawy, Gmina Ryn nie realizuje zadania, o którym mowa w pkt. 2. W okresie objętym kontrolą nie odnotowano żadnego wniosku z prośbą o udzielenie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie.

Gmina Ryn nie prowadzi domów pomocy społecznej. Potrzeby w tym zakresie zabezpiecza kierując swoich mieszkańców do domów pomocy społecznej o zasięgu ponadlokalnym, ponosząc jednocześnie koszty związane z odpłatnością za ich pobyt. W wyniku kontroli realizacji ww. zadania, w dwóch przypadkach stwierdzono nieprawidłowości:

- w 1 przypadku stwierdzono naruszenie miesięcznego terminu załatwienia sprawy określonego

w art. 35 kodeksu postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 poz. 267 z późn. zm.),

- w 1 przypadku stwierdzono naruszenie przepisów art. 54 ust.2. ustawy o pomocy społecznej tj. wydanie decyzji kierującej do dps nieodpowiedniego typu, niezgodnie z występującymi jednostkami chorobowymi u osoby kierowanej.

Z zadań zleconych z zakresu administracji rządowej określonych w art. 18 ust. 1 ustawy Gmina realizuje zadanie zawarte w pkt. 6, 9 tj.: realizuje zadania wynikające z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia, a także wypłaca wynagrodzenia za sprawowanie opieki. Natomiast zadań zawartych w pkt. 3, 4, 7, 8 ww. artykułu nie realizuje, tj. nie organizuje i nie świadczy specjalistycznych usług opiekuńczych, w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, nie przyznaje i nie wypłaca zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiolową lub ekologiczną, nie przyznaje i nie wypłaca zasiłków celowych, a także nie udziela schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy, nie przyznaje i nie wypłaca zasiłków celowych, a także nie udziela schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z uwagi na brak wniosków w powyższym zakresie.

Gmina Ryn nie prowadzi środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Potrzeby w tym zakresie zabezpiecza Środowiskowy Dom Samopomocy w Rynie prowadzony na zlecenie Powiatu Giżyckiego przez Ryńskie Stowarzyszenie Integracji Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych RISIPON „Dar Serca”.

W wyniku kontroli realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej nieprawidłowości nie stwierdzono.

W ramach oceny prawidłowości postępowania w sprawach przyznawania świadczeń, dokonano analizy losowo wybranych akt osób otrzymujących pomoc wynikającą z realizacji przez Ośrodek zadań określonych w art. 17 i 18 ustawy o pomocy społecznej. Stwierdza się, że w skontrolowanych aktach, poza 1 wyżej opisanym przypadkiem dotyczącym skierowania do dps, wnioski o udzielenie pomocy rozpatrywane były w terminie, zgodnie z Ustawą z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm.). Rodzinne wywiady środowiskowe przeprowadzano z zachowaniem terminu określonego w obowiązujących przepisach. Dokumentacja związana z przyznaniem świadczeń z pomocy społecznej była prawidłowo kompletowana.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, działając w oparciu o art. 128 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.), wnoszę o podjęcie przez kierownika kontrolowanej jednostki, jako osoby odpowiedzialnej za stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości, stosownych działań, mających na celu ich wyeliminowanie oraz realizację następujących zaleceń:

1. W decyzji administracyjnej przyznającej usługi opiekuńcze ustalać ich zakres, zgodnie z przepisami art. 50 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej

Termin realizacji: na bieżąco.

2. W przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy przeprowadzać wywiady aktualizacyjne nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych, zgodnie z przepisami z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy

Termin realizacji: na bieżąco.

3. Przed wydaniem decyzji administracyjnej przeprowadzać wywiad środowiskowy u strony zgodnie z przepisami z art. 106 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.

Termin realizacji: na bieżąco.

4. U osób zobowiązanych do alimentacji na rzecz osób otrzymujących zasiłek stały przeprowadzać wywiady na podstawie art. 107 ust. 1, w związku z art. 103 ustawy o pomocy społecznej.

Termin realizacji: na bieżąco.

5. Przestrzegać zasady, aby osoby potrzebujące całodobowej opieki kierować do domów pomocy społecznej odpowiedniego typu, zgodnie z art. 54 ust.2 ustawy o pomocy społecznej.

Termin realizacji: na bieżąco.

6. Dokumentować podejmowaną pracę socjalną z osobami i rodzinami korzystającymi ze świadczeń z pomocy społecznej w arkuszach rodzinnych wywiadów środowiskowych.

Termin realizacji: na bieżąco.

7. Przestrzegać terminów załatwienia sprawy stosownie do przepisów określonych w art. 35 kodeksu postępowania administracyjnego, o każdym przypadku niezakończona sprawy w terminie zawiadamiać strony podając przyczynę zwłoki i wskazywać nowy termin załatwienia sprawy stosownie do art.36 kodeksu postępowania administracyjnego.

Termin realizacji: na bieżąco.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.) kontrolowanej jednostce przysługuje prawo, w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłoszenia do nich zastrzeżeń. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń informację o sposobie i terminie realizacji zaleceń, uwag i wniosków należy przekazać do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Z up. WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Wanda Sylwia Kicińska
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej
Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego
w Olsztynie